

Identiteet ja eesti kirjandus

Ainekava gümnaasiumi 10.klassile

1. Õpieesmärgid.

Kursus „Identiteet ja eesti kirjandus“ keskendub identiteediloomele, eeskätt sotsiaalse, rahvusliku ja kultuurilise identiteedi kujutamisele eesti kirjanduse näitel. Kursus aitab õpilasel

mõista kirjanduse rolli identiteetide peegeldaja ja kujundajana, ühtlasi näidata, kuidas identiteetid ajas ja ruumis dünaamilise ja dialoogilise protsessi käigus muutuvad, samastumist

ja eristumist võimaldavad. Kursuse fookuses on rahvusliku identiteediga – eeskätt eestlusega –

seotud teemad ja probleemid nii ajaloo kui ka tänapäeva vaatenurgast. Laiemalt käsitletakse

mitmesuguseid rahvuskultuurilisi identiteete, mille tuumväärtused avanevad kirjanduslike narratiivide (lugude) ja kujundite (sümbolite) kaudu. Teoste valik suunab õpilast lugema Eesti

autorite loomingut ja väärtustama seda kui rahvuskultuurilist identiteeti vahendavat lugemisvara.

Taotletakse, et õpilane

- Huvitub eesti kirjandusest ja selle ajaloolisest arengust
- Õpib tundma ja eristama olulisemaid esindajaid ja tähtteoseid
- Arendab omandatud lugemiskultuuri ja –harjumuse
- Oskab kujundada oma esteetilisi hinnanguid
- Loeb eesmärgipäraselt, mõistab ja analüüsib loetut

2. Õppesisu 35 tundi.

- Eesti kirjanduse algus. Kristjn Jaak Peterson. Friedrich Robert Faehlmann. **2 tundi.**
- Eesti kirjandus ärkamisajal. Friedrch Reinhold Kreutzwald. Lydia Koidula. Eesti teatri sünd. **6 tundi.**
- Eesti kirjandus 19.-20.sajandi vahetusel. Juhan Liiv. Augus Kitzberg. Eduard Bornhöhe. **5 tundi.**
- Eesti kirjandus 20.sajandil . „Noor-Eesti”. Gustav Suits. Villem Ridala. Ernst Enno. „Siuru”. Marie Under. „Tarapita.” Johannes Barbarus. August Alle. Friedebert Tuglas. Eduard Vilde. Anton Hansen Tammsaare. Oskar Luts. Henrik Visnapuu. ,B.Alver, P-E Rummo, J.Kaplinski, J.Viiding, D.Kareva. **22 tundi.**

3. Õpitulemused.

Õpilane:

- 1) loeb läbi vähemalt kolm proosa- või draamateost ja ühe luulekogu, vahendab oma lugemis- ja kultuurikogemust nii rühmaaruteludes kui ka individuaalses tekstiloomes;
- 2) analüüsib ja tõlgendab erinevate identiteedivormide kujutamist eri ajajärgude kirjandusteostes, kirjutab loetud teoste tuginedes arutluse;
- 3) kirjeldab ja võrdleb kirjandusteoste tuginedes eestlase kultuurimälu ja väärtusmaailma muutumist eri ajajärgudel;
- 4) arutleb loetud teosele või tekstikatkendile tuginedes ühiskondlike ja kultuuriliste teemade, probleemide ja sündmuste üle ning toob nende kohta tekstist näiteid;
- 5) analüüsib ja tõlgendab loetud proosa- ja draamateoste sisu ja vormivõtete ühtsust: nimetab teema, sõnastab probleemi ja peamõtte, iseloomustab tegevusaega ja -kohta, jutustaja vaatepunkti, tegelassuhteid ja -kõnet, sündmustikku ja kompositsiooni;
- 6) analüüsib ja mõtestab luuletuste sisu ja vormivõtete ühtsust: nimetab teema ja põhimotiivid, iseloomustab lüürilist aegruumi ja vaatepunkti, seostab kujundiloomet, meetrikat ja stroofikat sisuga, kirjeldab luuletuste meeleolu ning avab nende tähendusi;
- 7) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid ja laiendab kirjandustekstidele tuginedes oma sõnavara.

4. Hindamine

- jooksev
- kokkuvõttev (kursus, koondhinne)
 - Jooksva hindamisel gümnasistil kursuse kestel peab olema mitte vähem kui 3-4 jooksvat hinnet, mille alusel saadakse kursusehinne.
 - Jooksev hindamine sisaldab:
 - suuliste vastuste hinded;
 - kirjalike küsitluste hinded;
 - referaatide ja slaidprogrammide hinded
 - esseede ja kirjandite hinded

Kursuse jooksul korraldatakse 3 kirjalikku kontrolltööd.

5. Õppekirjandus

- Lühike eesti kirjanduslugu. Õpik vene õppekeelega gümnaasiumile. Anne Nahkur. Tln., 2007. Koolibri.
- CD õpiku juurde

- Väike eesti kirjanduslugu. Märt Hennoste. Õpiku elektrooniline variant.